Convenant passend vervoer voor personen met verward gedrag

Provincie Friesland

De organisaties en partijen die dit convenant ondertekenen, te weten

- De Minister van Justitie en Veiligheid, de heer mr. F.B.J. Grapperhaus
- De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heer drs. P. Blokhuis

En

- Gemeente Leeuwarden, namens de 20 Friese gemeenten, in deze vertegenwoordigd door de burgemeester van Leeuwarden, de heer drs. F.J.M. Crone, burgemeester
- De Friesland Zorgverzekeraar, in deze vertegenwoordigd door de heer drs. H.J. van der Hoek, statutair directeur
- Politie-eenheid Noord Nederland, in deze vertegenwoordigd door de heer G. Veldhuis, politiechef Noord Nederland
- Meldkamer Noord Nederland, in deze vertegenwoordigd door de heer drs. L.J. Gebben, voorzitter Meldkamer Noord Nederland
- RAV Fryslân, in deze vertegenwoordigd de heer S.G. Kijlstra, bestuursvoorzitter RAV Fryslân
- GGZ Friesland, in deze vertegenwoordigd door de heer drs. M.P.A. Morshuis, directeur behandelzaken

Overwegende:

1. Partijen zijn het unaniem eens dat personen met verward gedrag niet in een politievoertuig vervoerd horen te worden, tenzij sprake is van (een verdenking van) een strafbaar feit of van onveiligheid voor hulpverleners of anderen. Ook is er overeenstemming over het gegeven dat personen met

verward gedrag niet tussen wal en schip mogen vallen zolang er geen goede structurele oplossing is ontwikkeld.

2. Hiertoe heeft Friesland een pilot vervoer en beoordeling gestart in combinatie met de ingebruikname van een crisisbeoordelingslocatie.
3. Partijen hebben behoefte aan het verstevigen en borgen van afspraken tussen partners nu de pilot met passend vervoer meer vorm krijgt.
4. Partijen hebben behoefte dat er duidelijkheid komt over de wettelijke verankering en structurele financiering van passend vervoer voor mensen met verward gedrag.
5. Partijen hebben behoefte om de afbouw van vervoer van personen met verward gedrag door de politie inzichtelijk te krijgen door het maken van goede monitoringsafspraken.
6. Partijen wensen daarom een actueel convenant af te sluiten met betrekking tot het passend vervoer van personen met verward gedrag met als doel concrete verantwoordelijkheden toe te delen en samenwerkingsafspraken vast te leggen.

Komen partijen het volgende overeen:

1. De uitvoering van de taken van passend vervoer zijn gebaseerd op de uitgangspunten zoals die in het voorlopig model vervoer[1] verwoord zijn.
2. Om te komen tot een besluit rondom wet- en regelgeving is het nodig dat er relevante informatie beschikbaar komt over de kwaliteit van het vervoer, de benodigde personele bezetting van de auto, de responstijden, de relatie met de meldkamer, het aantal ritten en de kosten. Partijen verbinden zich eraan om de data te verzamelen, beschikbaar te stellen en te delen. Het Rijk faciliteert de collectie van data en stelt begeleiding en ondersteuning beschikbaar ten bate van een valide monitoring en registratie via ZonMw.
3. Op basis van gegevens die de al lopende pilots in Nederland en afspraken in dit en andere convenanten opleveren, wordt begin 2019 door het Rijk bezien of het wenselijk en nodig is om vervoer met psychiatrische hulpverlening dat nu nog is voorbehouden aan regionale ambulancevoorzieningen per 2020 (gedeeltelijk) vrij te geven voor andere aanbieders.

Hoofdstuk 1 Afspraken over vervoer voor beoordeling

Voor alle groepen voor wie georganiseerd vervoer nodig kan zijn vóór de beoordeling geldt dat het vervoer zoveel mogelijk voldoet aan de uitgangspunten voor humaan en passend vervoer. De bejegening is gericht op herstel ondersteunende principes en het passend vervoer biedt de mogelijkheid om een naaste mee te laten rijden. Passend vervoer is prikkelarm ingericht en vervoert zoveel mogelijk zittend.

[1] **https://vng.nl/files/vng/publicaties/2017/20170324-voorlopig-model-passend-vervoer-pmvg.pdf**

Dit laatste is lastiger te realiseren bij personen met een (auto-)intoxicatie en personen voor wie de oorzaak van het verward gedrag nog onbekend is en somatisch zou kunnen zijn: voor deze personen kunnen liggend vervoer en somatische faciliteiten nodig zijn. In dat geval wordt de ambulance ingeschakeld.

- De Rapid Responder GGZ is een neutraal uitgevoerd voertuig en wordt bemand door een chauffeur van de RAV Fryslân en een SPV'er van GGZ Friesland. Het vervoermiddel is zeven dagen per week beschikbaar van 14.30 uur tot 22.30 uur. Het vervoer vindt plaats onder regie van de RAV Fryslân.
- De beschikbaarheid van opgeleid personeel is geborgd in een getekende samenwerkingsovereenkomst van 16 april 2018.
- Het meldproces is geborgd in praktisch werkende afspraken. Voor de verdere doorontwikkeling van de afspraken zal het voorlopig model meldingen de leidraad vormen. Het meldproces wordt door de partijen verder uitgewerkt in samenspraak met de meldkamer Noord-Nederland en andere relevante stakeholders.
- De triage-afspraken zijn geborgd door werkafspraken en de triage wordt door een arts, verpleegkundige (bijvoorbeeld crisisdienst, IHT of huisarts) of centralist ambulancemeldkamer uitgevoerd.
- De monitorings- en evaluatie-afspraken zijn geborgd in de samenwerkingsovereenkomst van 16 april 2018. Er is een werkgroep monitoring die bestaat uit de vier samenwerkingspartijen: de Friese gemeenten, RAV Fryslân, GGZ Friesland en De Friesland zorgverzekeraar.

Werkafspraken met Politie

Personen met verward gedrag worden per 1 januari 2018 in principe niet meer vervoerd door de politie (tenzij sprake is van verdenking van een strafbaar feit). Echter, patiënten mogen hierdoor niet in de knel komen. In incidentele gevallen fungeert de politie als tijdelijk vangnet. Partners in de zorgketen committeren zich om op regelmatige basis samen met de politie het passend vervoer voor personen met verward gedrag te evalueren.

In de uitvoeringspraktijk zien we dat het inbedden van nieuwe werkafspraken over vervoer voor beoordeling continue aandacht vraagt. De politie ziet het als een verplichting om medewerkers van politie actief te wijzen op de nieuwe werkafspraken rondom beoordeling en vervoer voor personen met verward gedrag en ervoor zorg te dragen dat de politie zich houdt aan de werkafspraken rondom het vervoer van personen met verward gedrag.

De samenleving en partners kunnen 24/7 op de politie blijven rekenen als sprake is van strafbare feiten, openbare orde problematiek, gevaar of dreiging. Als het gaat om patiënten (zonder verdenking strafbaar

feit) zijn zorgpartners primair verantwoordelijk en vaak in staat de situatie te normaliseren. In geval van agressie, kan de politie zo nodig mee ter bescherming van hulpverleners.

Daarnaast zien we dat de registratie van incidenten (de zogenoemde E33-meldingen) ontoereikend is om de effecten van de inzet van alternatieve vervoersmodaliteiten op het aantal vervoersbewegingen door politie te meten. De partijen gaan op zoek om binnen de wettelijke kaders, te komen tot verbetering van de registratie zodat de effecten van de inzet van passend vervoer beter gemeten kunnen worden.

Werkafspraken met de Meldkamer Noord Nederland

Rondom het proces van meldingen en registratie van de inzet van verschillende vervoersmodaliteiten speelt de Meldkamer Noord Nederland een belangrijke rol. Op dit moment zijn de werkprocessen in de drie provincies die bediend worden door de Meldkamer op basis van eigen werkafspraken ingericht. De Meldkamer neemt het initiatief om de overeenkomsten en verschillen tussen de drie provincies van de meldprocessen in kaart brengen en neemt in 2019 het initiatief voor een evaluatieproces. Voor hulp en ondersteuning kan hiertoe een expert van de vliegende brigade plus van het Schakelteam worden ingezet.

Teneinde een goede kwaliteit rondom het meldproces te borgen en de samenwerking tussen partijen te optimaliseren, verbindt de meldkamer zich aan een opleidings- en trainingsaanbod voor medewerkers van de meldkamer. De ontwikkeling van dit opleidings- en trainingsaanbod wordt in 2018 ter hand genomen. Hiervoor stelt het Rijk middelen beschikbaar via ZonMw.

Hoofdstuk 2 Afspraken over vervoer na beoordeling

Georganiseerd vervoer na de beoordeling kan plaatsvinden als de hulpverlener in overleg met de persoon en zijn naasten bepaalt dat vervoer naar een instelling voor opname nodig is. We onderscheiden hierin de volgende groepen personen:

- *Personen die een opname in het ziekenhuis nodig hebben i.v.m. een somatische oorzaak: Voor deze personen volgt uit de beoordeling dat het verwarde gedrag een somatische oorzaak heeft en georganiseerd vervoer naar een ziekenhuis nodig is.*
- *Personen die een opname in een verpleeghuis of VG-instelling nodig hebben. Voor deze personen volgt uit de beoordeling dat georganiseerd vervoer naar een verpleeghuis of verstandelijk gehandicapten (VG)-instelling voor opname nodig is.*
- *Personen die direct gespecialiseerde GGZ nodig hebben. Voor deze personen volgt uit de beoordeling dat de persoon een opname (al dan niet met een inbewaringstelling (IBS)) in een GGZ-instelling/ Psychiatrische Afdeling van een Academisch Ziekenhuis (PAAZ)/Psychiatrische Universiteits-kliniek*

(PUK)/verslavingszorginstelling of een direct startende intensieve ambulante behandeling (bijvoorbeeld IHT) nodig heeft en dat vervoer naar de instelling of de eigen woonomgeving nodig is.

- *Personen met een sterk steunsysteem/naasten kunnen ook gebruik maken van eigen vervoer als de hulpverlener, de persoon en zijn naasten inschatten dat dit veilig kan.*
- *Personen die direct gespecialiseerde intensieve ambulante behandeling nodig hebben, zoals Intensive Home Treatment (IHT) en vervoer naar huis/een time-outvoorziening/een maatschappelijke opvang/ een uitslaapbed nodig hebben kunnen gebruik maken van andere vervoersvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld taxi-vervoer.*

Werkafspraken in Friesland

De behandelend verpleegkundig professional die de beoordeling in de pilot uitvoert, bepaalt in samenspraak met de politie en/of ambulance ter plekke welke vervoermodaliteit ingezet wordt voor vervoer van personen met verward gedrag na beoordeling. Indien er sprake is van (acute) somatische problematiek, (auto) intoxicatie of middelengebruik (die beschikbaarheid van medische faciliteiten en verpleegkundige deskundigheid tijdens vervoer vereisen), wordt de zorgverlening en het vervoer via de meldkamer ambulancezorg overgenomen. RM-maatregelen en IBS-maatregelen vallen hier ook onder.

Beschikbaarheid voorzieningen

Wanneer er sprake is van de noodzaak voor opname in een intramurale voorziening die behoort tot het domein van de Wmo (maatschappelijke opvang, beschermd wonen, time-outvoorziening) hebben de Friese gemeenten vanuit de Wmo2015 een taak om een passend aanbod van verblijf na beoordeling beschikbaar te stellen.

Hoofdstuk 3 Afspraken over monitoring

In maart 2017 heeft de minister van VWS de Tweede Kamer geïnformeerd over het voorlopig model passend vervoer voor personen met verward gedrag. Het model beschrijft de meest passende vervoersoplossingen voor de brede groep van personen met verward gedrag voor de middellange termijn. Het rapport bevat aanbevelingen voor het passende vervoer in verschillende situaties (eisen ten aanzien van het vervoermiddel en de deskundigheid van het personeel) en aanbevelingen voor de wettelijke basis, de financiering en de contractering. Het voorlopig model vormt hiermee een leidraad om creatieve en passende vervoersoplossingen in de regio te ontwikkelen voor mensen met verward gedrag, voor wie zorg en/of vervoer noodzakelijk is.

Op basis van dit model subsidieert ZonMw vervoerspilots (uit te voeren door zowel RAV, als niet-RAV partijen) die input leveren voor de keuze van het ministerie van VWS met betrekking tot regelgeving

en bekostiging. In samenhang daarmee kunnen de pilots een bijdrage leveren aan de nieuwe wet Ambulancezorg die naar verwachting in 2021 in werking treedt. In dit kader worden vanuit de toegekende subsidies voor niet RAV-en de voorwaarde gesteld om mee te werken aan de monitoring en verzameling van data. De RAV-projecten die gecoördineerd worden door Ambulancezorg Nederland (AZN) worden via separate subsidietrajecten voor het project zelf en voor monitoring georganiseerd.

Het is belangrijk om te komen tot een integrale evaluatie met het oog op een keuze van het ministerie van VWS met betrekking tot regelgeving en bekostiging. Daartoe verbinden partijen zich aan een verplichting om de gevraagde data zoals in bijlage 1 is opgenomen (deels per rit) te registeren en op 1 september 2018 en 16 december 2018 beschikbaar te stellen aan een daartoe door ZonMw aangewezen partij. Daarbij dient helder te zijn wie de vervoerder is en of de rit via aanmelding bij de meldkamer is verlopen. Met de ondertekening van dit convenant committeren ook de pilots die geen subsidie hebben aangevraagd bij ZonMw zich tot de verzameling en deling van gegevens.

Hoofdstuk 4 Aanvullende afspraken

Partijen committeren zich om samen de huidige werkwijze in de pilot vervoer en beoordeling het komende jaar te bezien op consequenties van actuele ontwikkelingen zoals de invoering van de generieke module acute psychiatrie, de definitieve afspraken over vroegtijdige signalering en melding (voorlopig model Melding[2]) en de afspraken over de beoordelingslocaties (handreiking organisatie en financiering van de beoordelingsfunctie voor mensen met verward gedrag[3]). In dat kader zullen de tijden van beschikbaarheid van de rapid responder GGZ ook opnieuw bezien worden.

2 **https://vng.nl/files/vng/publicaties/2017/20171027-sirm-voorlopig-model-melding-pmvg_0.pdf**

3 **https://vng.nl/files/vng/publicaties/2018/20180212-pmvg-handreiking-beoordelingsfunctie.pdf**

Bijlage 1 monitoring

Nr	Vraag	
kwaliteit		
1	Is de persoon tijdens het vervoer **gesedeerd**?	ja/nee
2	Is de persoon tijdens het vervoer **vastgemaakt in verband met verzet**?	ja/nee
3	Heeft er een **naaste meegereden** tijdens het vervoer?	ja/nee
4	Heeft de **politie meegereden** tijdens het vervoer?	ja/nee
5	Mag de persoon op een **later moment benaderd worden** om te vragen naar zijn ervaringen met het vervoer?	ja/nee
Toegankelijkheid		
6	**Wie** heeft de vervoersaanvraag gedaan?	Keuzelijst
7a	Wat was de **datum van de vervoersaanvraag**?	__-__-2018
7b	Wat was het **tijdstip van de vervoersaanvraag**?	__:__ uur
8a	Wat was de **datum van de aankomst** van het voertuig bij de persoon die verward gedrag vertoonde?	__-__-2018
8b	Wat was het **tijdstip van de aankomst** van het voertuig bij de persoon die verward gedrag vertoonde?	__:__ uur
9a	Wat was het **vertrekpunt** van de vervoersbeweging?	Postcode
9b	Wat was het **vertrekpunt** van de vervoersbeweging?	Keuzelijst
10a	Wat was de **postcode van het aankomstpunt** van de vervoersbeweging?	Postcode
10b	Wat was het **aankomstpunt** van de vervoersbeweging?	Keuzelijst
11	Wat was het **aantal gereden kilometers**?	Aantal km
12	**Betrof het acuut vervoer**, dat wil zeggen een maximale aanrijtijd van 30 minuten (A1 of A2 ambulancerit)?	ja/nee
13	Betrof het **gepland vervoer**?	ja/nee

Vervolg Bijlage 1 monitoring

Nr	Vraag	
Doelgroep		
14	Was de persoon reeds bekend bij de gespecialiseerde GGz?	ja/nee
15	Was de persoon suïcidaal?	ja/nee
16	Heeft er een somatische beoordeling van de persoon plaatsgevonden voorafgaand aan het vervoer?	ja/nee
17	Heeft er een psychiatrische beoordeling van de persoon plaatsgevonden voorafgaand aan het vervoer?	ja/nee
18	Was de persoon onder invloed op het moment van vervoer?	ja/nee
19	Was de oorzaak van het verwarde gedrag van de persoon somatisch?	ja/nee
20	Was de oorzaak van het verwarde gedrag van de persoon psychiatrisch?	ja/nee
21	Resulteerde de psychiatrische beoordeling in een intensieve gespecialiseerde GGz-behandeling thuis?	ja/nee
22	Had de persoon een Rechtelijke Machtiging op het moment van vervoer?	ja/nee

Nr	Per voertuig	
Type voertuig		
1	liggend of zittend vervoer mogelijk?	ja/nee
2	Is er sprake van een prikkelarm vervoer?	ja/nee
	Zo ja, waarom?	
3	Is vastzetten van patiënt bij verzet mogelijk?	ja/nee
4a	Zijn er somatische faciliteiten aanwezig: AED?	ja/nee
4b	Zijn er somatische faciliteiten aanwezig: Uitrusting voor Advanced Life Support?	ja/nee
4c	Zijn er somatische faciliteiten aanwezig: Overige faciliteiten?	zo ja, namelijk:
Vaste kosten voertuig		
5	investeringskosten of leasekosten voertuig	euros
6	aanpassingskosten voertuig (incl. C-2000 middelen)	euros
7	afschrijvingstermijn van het voertuig	euros
Variabele kosten gebruik voertuig		
8	Brandstofkosten	euros
9a	Gemiddeld verbruik opgave fabrikant	Liter / 100km
9b	Gemiddeld verbruik daadwerkelijk	Liter / 100km
10	Kosten verzekering	euros
11	Kosten wegenbelasting	euros
12	Kosten onderhoud	euros

Nr	Personeel	
	Omschrijving	
13	Hoe ziet de standaard bemensing er uit?	omschrijf
14	Verschilt dat per type (zie vragen toegankelijkheid) vervoer?	omschrijf
15	“Wie bestuurt het voertuig, hulpverlener of chauffeur? Achtergrond van de vraag is of het ook mogelijk is dat de sociaal psychiatrisch verpleegkundige het voertuig bestuurt?”	omschrijf
16	“Is er sprake van bereikbaarheidsdiensten van het personeel (oproepbasis) of paraatheidsdiensten (medewerker is bereikbaar en beschikbaar) of beschikbaarheid (medewerker is aanwezig op de locatie waar ook het voertuig staat)? Of anders, namelijk …Maak hierbij onderscheid in reguliere kantooruren, avonduren en weekend.”	omschrijf
17	Wat is het aantal fte?	omschrijf
18	Onder welke cao vallen deze hulpverleners?	omschrijf
19	Sprake van training (uitgesplitst in initieel en periodiek en aantal scholingsuren per hulpverlener)?	omschrijf
	Kosten personeel: werkgeverslasten	
20	Arbeidskosten ambulanceverpleegkundige (incl. sociale lasten)	euros
21	Arbeidskosten sociaal psychiatrisch verpleegkundige	euros
22	Arbeidskosten verpleegkundig specialist	euros
23	Arbeidskosten arts	euros
24	Arbeidskosten psychiater	euros
25	“Indien de hulpverleners niet in loondienst zijn: wat zijn de kosten voor inhuur van hulpverleners in totaal?”	euros
26	Indien de hulpverleners niet in loondienst zijn: wat zijn de kosten voor inhuur van hulpverleners gemiddeld per uur?	euros

Nr	Personeel (vervolg)	
Is er sprake van overige personeelskosten? Zo ja, invullen per medewerker en specificeren. Te denken valt aan:		
27	Reiskosten	euros
28	Kleding	euros
29	Verzekering teamleden	euros
30	Training	euros
31	Overige kosten	euros
32	“Wat is de gemiddelde schaal en trede? Rekenwijze: deel de bruto loonkosten (exclusief 13e maand) en 13e maand door het aantal personen. Vul de schaal en trede die het best in de buurt komen van het bedrag.”	euros
Overige kosten		
33	Overhead	euros
34	…	euros
35	…	euros
36	…	euros
37	…	euros
38	…	euros

Tekenblad behorende bij convenant passend vervoer personen verward gedrag provincie Friesland d.d. 2 Juli 2018

de Minister van Justitie en Veiligheid

de heer mr. F.B.J. Grapperhaus

de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

de heer drs. P. Blokhuis

de burgemeester van Leeuwarden

de heer drs. F.J.M. Crone

Vervolg **tekenblad** behorende bij convenant passend vervoer personen verward gedrag provincie Friesland d.d. 2 juli 2018

de statutair directeur van De Friesland

de heer drs. H.J. van der Hoek

de politiechef van politie-eenheid Noord Nederland

de heer G. Veldhuis

de voorzitter van de Meldkamer Noord Nederland

de heer drs. L.J. Gebben

Vervolg **tekenblad** behorende bij convenant passend vervoer personen verward gedrag provincie Friesland d.d. 2 juli 2018

de bestuursvoorzitter RAV Fryslân

de heer S.G. Kijlstra

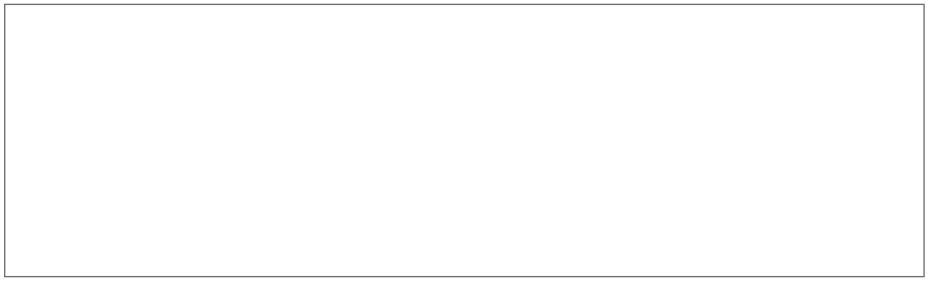

de directeur behandelzaken GGZ Friesland

de heer drs. M.P.A. Morshuis